

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de avocatul Valentin Fediuc în interesele lui Valentina Stănescu,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă Valentina Stănescu împotriva Consiliului municipiului Chișinău și lui Nicolae Ciornii privind anularea actului administrativ și actelor de stabilire a hotarelor

împotriva deciziei din 3 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-471/24
NR. PIGD 2-21145931-01-3ra-30052024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.
Dezacordul recurenței cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Instanța de fond: V. Dodon
Instanța de apel: V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de avocatul Valentin Fediuc în interesele lui Valentina Stănescu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, judecători,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 1 octombrie 2021, avocatul Valentin Fediuc în interesele lui Valentina Stănescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipiului Chișinău și lui Nicolae Ciornîi privind constatarea nesoluționării de Consiliul municipiului Chișinău în termen legal a cererii prealabile depuse de Valentina Stănescu la 17 octombrie 2021, anularea Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/48-3 din 3 octombrie 2014, anularea planurilor geometrice întocmite la 7 noiembrie 2014 pentru terenurile cu numerele cadastrale XXXX, XXXX XXXX și XXXX și anularea Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 4/15 din 13 mai 2014 privind modificarea hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX și întăririi hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX, demolarea construcției învecinate ce aparține pârâtului Nicolae Ciornîi, situată în municipiul Chișinău, strada XXXX, cu numărul cadastral XXXX pe porțiunea învecinată cu bunul ei imobil și încasarea cheltuielilor de judecată din contul pârâtului Ciornîi Nicolae în beneficiul reclamantei.

2. În motivarea acțiunii a invocat că, reclamanta Valentina Stănescu este proprietarul a 3/10 cotă-parte din bunul imobil situat în municipiul Chișinău, strada Zaim, 5, cu numărul cadastral XXXX, în baza contractului de determinare a cotelor-părți cu vânzarea-cumpărarea cotei-părți nr. 9164 din 8 septembrie 2017, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 8 septembrie 2017.

3. Menționează că, cotă în natură reprezintă o construcție distinctă, cu două nivele, pe aceeași adresă, situată în curte comună.

4. Notează că reclamanta o perioadă îndelungată este lezată în dreptul său de proprietate prin împiedicarea folosirii nestingerite a proprietății sale de exploatare a construcției, edificate de vecinul din municipiul Chișinău, strada Dumbravei, 13.

5. În identificarea condițiilor care au dus la atentarea vecină inadmisibilă asupra dreptului său de proprietate, a adresat o cerere organului cadastral, care la data de 6 august 2021 cu nr. 01/S-529/21 a remis răspuns, prin care a explicat că condițiile ce au condus la încălcarea dreptului său au fost create prin deciziile Consiliului municipiului Chișinău de modificare a hotarelor terenurilor învecinate. Prin aceasta se explică acordarea unor drepturi vecinului Nicolae Ciornîi, deținătorul terenului învecinat, la edificarea construcțiilor, dar a căror exercitare presupune o restrângere corelativă a drepturilor reclamantei.

6. Faptul că construcția edificată pe terenul învecinat de pârâțul Nicolae Ciornîi atentează inadmisibil la proprietatea reclamantei se demonstrează prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 138 din 3 septembrie 2021, fiind constatată o relație de cauzalitate între deformările structurilor clădirii rezidențiale nr. XXXX pe strada XXXX, municipiul Chișinău și amplasarea clădirii rezidențiale nr. XXXX de pe strada XXXX, municipiul Chișinău.

7. Edificarea acestei construcții la o distanță ce încalcă normele pentru construcțiile învecinate nu ar fi fost posibilă, dacă pârâțul Consiliul municipiului Chișinău nu ar fi modificat prin actele sale hotarele terenurilor din strada XXXX și strada XXXX, municipiul Chișinău, fără respectarea procedurii de formare a bunului imobil prin separare, cu mărirea suprafeței unui teren din contul celuilalt.

8. Subliniază că, la data de 17 august 2021 reclamanta a depus cerere prealabilă către Consiliul municipiului Chișinău, prin care a solicitat anularea Deciziei Consiliului municipiului Chișinău nr. 6/48-3 din 3 octombrie 2014 și a planurilor geometrice întocmite la 7 noiembrie 2014 pentru terenurile cu numărul cadastrale XXXX, XXXX, XXXX și XXXX și a deciziei Consiliului municipiului Chișinău nr. 4/15 din 13 mai 2014, privind modificarea hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX și întăririi hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX. Totodată, a solicitat eliberarea copiilor deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/48-3 din 3 octombrie 2014, a planurilor geometrice întocmite la 7 noiembrie 2014 pentru terenurile cu numerele cadastrale XXXX, XXXX, XXXX și XXXX și a deciziei Consiliului municipiului Chișinău nr. 4/15 din 13 mai 2014, cu materialele ce au stat la baza emiterii lor, în ceea ce privește modificarea hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX și întăririi hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX.

9. Precizează că, la data de 24 septembrie 2021 cu nr. 07-118/5307 un alt organ decât cel căruia i-a fost adresată cererea prealabilă, Primăria municipiului Chișinău a emis un refuz în satisfacerea cererii prelabile

depusă de ea, sub pretextul că ar fi fost depusă tardiv. Cu privire la satisfacerea cererii de acces la informație prin eliberarea copiilor actelor contestate emise de Consiliul municipiului Chișinău, Primăria municipiului Chișinău a refuzat în eliberarea lor, invocând posibilitatea de obținere a lor, contra plată, de la Agenția Servicii Publice.

10. Constată că, în urma emiterii de Consiliul municipal Chișinău a deciziei nr. 6/48-3 din 3 octombrie 2014 și a deciziei Consiliului municipiului Chișinău nr. 4/15 din 13 mai 2014 privind modificarea hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX și întăririi hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX, prin eludarea procedurii legale de formare a bunurilor imobile prin combinare, pârâtul Nicolae Ciornîi a obținut posibilitatea de edificare a construcției sale cu încălcarea distanței de hotar. Ceea ce a condus la atentarea inadmisibilă asupra vecinătății bunului imobil proprietatea reclamantului Valentina Stănescu și împiedicarea ei în exercitarea nestingherită a dreptului de proprietate, precum și de a nu-i fi îngădit dreptul la asigurarea cu lumina solară, scurgerea apelor și distanța minimă de la hotar.

11. Indică că situația în care se află reclamanta permite solicitarea înlăturării condițiilor ce au stat la baza încălcării drepturilor sale, cu anularea actelor administrative ilegale în fond și emise cu încălcarea procedurii, precum și de a solicita demolarea construcțiilor învecinate.

12. Remarcă că dat fiind că construcția pârâtului este voluminoasă și ocupă inclusiv o suprafață ce nu este învecinată cu a ei, consideră posibilă demolarea doar a unei porțiuni de construcție, care este învecinată cu imobilul său. În această ordine de idei, consideră pretențiile de contencios administrativ și de drept comun ca fiind inseparabile.

13. Totodată, notează că, pentru efectuarea expertizei judiciare reclamanta a suportat cheltuieli în sumă de 4300 lei, care solicită a fi încasate din contul pârâtului Nicolae Ciornîi și care eventual vor mai fi concretizate ulterior.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin hotărârea din 21 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Valentina Stănescu împotriva Consiliului municipiului Chișinău și lui Nicolae Ciornîi privind anularea Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/48-3 din 3 octombrie 2014, anularea planurilor geometrice întocmite la 7 noiembrie 2014 pentru terenurile cu numerele cadastrale XXXX, XXXX și XXXX și anularea Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 4/15 din 13 mai 2014 privind modificarea hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX și întăririi

hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX, demolarea construcției învecinate ce aparține pârâtului Nicolae Ciornîi, situată în municipiul Chișinău, strada XXXX, cu numărul cadastral XXXX pe porțiunea învecinată cu bunul imobil a reclamantei Valentina Stănescu și încasarea cheltuielilor de judecată din contul pârâtului Ciornîi Nicolae în beneficiul reclamantei Valentina Stănescu.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

15. La 22 iunie 2022 avocatul Valentin Fediuc în interesele lui Valentina Stănescu a depus cerere de apel nemotivată, iar la 22 noiembrie 2022 a depus cererea de apel motivată, solicitând admitere apelului, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din 21 iunie 2022 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă admiterea integrală a acțiunii înaintate.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

16. Prin decizia din 3 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel înaintată de Valentina Stănescu. S-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 21 iunie 2022.

17. În motivarea soluției Curtea de Apel Chișinău a indicat că, instanța de fond întemeiat a constatat că, Consiliul municipal Chișinău la emiterea deciziei nr. 4/15 din 13 mai 2014 privind delimitarea terenurilor proprietate municipală din sectorul Centru și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege, or la emiterea acestui act administrativ s-a ținut cont de decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 11/2 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la aprobarea Concepției gestiunii resurselor funciare din orașul Chișinău”, decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/16 din 10 februarie 2011 „Cu privire la aprobarea planului de activități prioritare potrivit Concepției gestiunii resurselor funciare din orașul Chișinău”, actele privind delimitarea terenurilor municipale, inclusiv planurile geometrice, elaborate de către Institutul de geodezie, prospecțiuni tehnice și cadastru „Ingeocad” Î.S., fapt ce rezultă cert că, alegațiile reclamantei/apelantei referitor la ilegalitatea actului dat sunt neîntemeiate și nu duc la nulitatea acestuia.

18. La fel, Completul de judecată a reține că, la emiterea deciziei nr. 6/48-3 din 3 octombrie 2014 ”Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra terenului de pe strada XXXX dlor XXXX și XXXX”, Consiliul municipal Chișinău a ținut cont de cererea comună nr. 01/1-20-777 din 16 septembrie 2013 și actele prezentate de către d-nii XXXX și XXXX, coproprietari ai imobilului din str. XXXX (contractele de vânzare-cumpărare

nr. 1/1-418 din 20 mai 1982, nr. 2-2723 din 23 noiembrie 1995, nr. 1-633 din 1985), schema de situație (soluția urbanistică) a hotarelor terenului ce se legalizează, elaborată la 27 mai 2014 de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, în temeiul Regulamentului privind gestionarea resurselor funciare municipale, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/23 din 2 aprilie 2013.

19. De asemenea a notat că, apelanta nu a invocat careva temeiuri de anulare sau nulitate a acestei decizii, iar faptul invocat de apelant precum că, terenul cu nr. cadastral XXXX se suprapune cu terenul cu nr. cadastral XXXX, nu duce la nulitatea deciziei, or careva probe care dovedească suprapunerea nu au fost prezentate.

20. Referitor la planurile prezentate de către avocatul apelantei în ședința de judecată a instanței de apel, Completul de judecată de judecată le apreciază ca fiind irelevante speței, or prin acestea nu se confirmă ilegalitatea actelor administrative contestate.

21. Astfel a conchis că, instanța de fond întemeiat a respins acțiunea înaintată de Valentina Stănescu ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

22. La 8 aprilie 2024, avocatul Valentin Fediuc în interesele lui Valentina Stănescu a depus cerere de recurs împotriva hotărârii din 21 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, și a deciziei din 3 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii din 21 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, și a deciziei din 3 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată.

ARGUMENTELE RECURSULUI

23. În motivarea recursului a indicat că, cu hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Râșcani din 21 iunie 2022 și decizia Curții de Apel Chișinău din 3 aprilie 2024 nu este de acord, și consideră pasibile a fi casate, iar temei de recurs invocă art.245/1 alin (1), lit. d Cod Administrativ - hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

24. Notează că, cum rezultă din materialele cauzei, Stănescu Valentina este proprietarul a 3/10 cotă-parte din bunul imobil situat în mun. Chișinău, str. XXXX, cu nr. cadastral XXXX, în baza Contractului de determinare a cotelor-părți cu vânzarea-cumpărarea cotei-părți nr. 9164 din 8 septembrie 2017, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 8 septembrie 2017.

Această cotă în natură reprezintă o construcție distinctă, în două nivele, pe aceeași adresă, situată în curte comună. Construcția recurentei este legitimă, ce se demonstrează prin: Adeverința BIT Chișinău din 22 iulie 1982 privind dreptul de proprietate individuală a asupra imobilului actual a apelantei V. Stănescu, cu hotarele terenului aferent, Decizia Preturii sect. Centru nr.8/15-4 din 25 august 1995 „Cu privire la solicitarea dlui XXXX”, Proces-verbal de recepție finală a construcției nr.15 din 17 martie 2003, din str. Zaim, 5, mun. Chișinău, actuala proprietate a apelantei V. Stănescu, Decizia Preturii sect. Centru nr.4/23-3 din 18 martie 2003 „Cu privire la aprobarea procesului-verbal de recepție finală a construcțiilor neautorizate din str. XXXX”, Pașaport tehnic a casei de locui din str. XXXX, mun. Chișinău, Adeverință BIT Chișinău de înregistrare în drept de proprietate a casei de locuit a recurentei, probe care urmau să fundamenteze argumentul privind existența unui drept de proprietate, ce necesită protecție judiciară a recurentei. Aceste probe, au fost apreciate vădit nerezonabil.

25. Pe terenul învecinat de intimatul Cionți Nicolae a fost edificată o construcție care atentează inadmisibil la proprietatea apelantei, ce se demonstrează prin Raport de expertiză extrajudiciară nr. 138 din 3 septembrie 2021, fiind constatată o relație de cauzalitate între deformările structurilor clădirii rezidențiale nr. XXXX pe str. XXXX, mun. Chișinău și amplasarea clădirii rezidențiale nr. XXXX de pe str. XXXX, mun. Chișinău. Această probă de asemeni, a fost apreciată în mod vădit nerezonabil, deoarece demonstrează prejudicierea reală a recurentei, prin acțiunile vecinului. În continuare, edificarea acestei construcții la o distanță ce încalcă normele pentru construcțiile învecinate nu ar fi fost posibilă, dacă intimatul Consiliul mun. Chișinău nu ar fi stabilit prin actele sale hotarele terenurilor din str. XXXX și str. XXXX, mun. Chișinău, fără respectarea procedurii de formare a bunului imobil prin separare, cu mărirea suprafeței unui teren din contul celuilalt. Această stabilire a avut loc prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.4/15 din 13 mai 2014 privind modificarea hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX și întăririi hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXX și Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/48-3 din 3 octombrie 2014, prin care s-au modificat suplimentar hotarele terenului cu nr. cadastral XXXX din str. XXXX, mun. Chișinău, asupra căruia recurentei nimeni nu i-a retras dreptul de folosință comună.

26. Atrage atenția la probele care arată consecutivitatea faptelor privind modificarea terenurilor, care au fost invocate în instanța de apel, și care la opinia sa au fost apreciate vădit nerezonabil - Planul lotului cu nr. cadastral XXXX, din str. XXXX, mun. Chișinău, la situația anului 10 august 2009 care nu conține modificări de hotar și Planul geometric al lotului cu nr. cadastral

XXXX, din str. XXXX, mun. Chișinău, la situația anului 25 martie 2013, cu mențiunea suprapunerii terenurilor cu nr. cadastrale XXXX și nr. XXXX. Adică, cu un an mai devreme de Deciziile Consiliului mun. Chișinău nr.4/15 din 13 mai 2014 și nr.6/48-3 din 3 octombrie 2014, în 2013, hotarele terenului cu nr. cadastral XXXX, din str. XXXX, mun. Chișinău deja erau modificate la situația în care au fost confirmate prin actele administrative contestate în anul 2014. Astfel, în fața instanțelor a fost ridicată întrebarea rezonabilă - ce s-a stabilit prin Deciziile Consiliului mun. Chișinău nr.4/15 din 13 mai 2014 și nr.6/48-3 din 3 octombrie 2014, dacă situația respectivă în datele cadastrale deja exista. În acest sens, a solicitat instanței de apel, să atragă atenția la faptul că până luna mai 2014 nu au existat careva acte, în sensul art. 28 alin. (1) a Legii RM „cadastrului bunurilor imobile”, care să modifice hotarele terenului cu numărul cadastral XXXX și terenului cu numărul cadastral XXXX, astfel ca să se obțină o suprapunere. Argumentul dat nu a fost auzit, din ce reiterează, că instanțele inferioare au apreciat în mod vădit nerezonabil probele și nu au expus nici o motivare nerespectării normelor legale privind formarea bunurilor imobile.

27. În această ordine de idei, la data de 17 august 2021 Stănescu Valentina a depus cerere prealabilă către Consiliul mun. Chișinău, prin care a solicitat anularea Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.6/48-3 din 3 octombrie 2014 și a planurilor geometrice întocmite la 7 noiembrie 2014 pentru terenurile cu nr. cadastrale XXXX și a Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.4/15 din 13 mai 2014, privind modificarea hotarelor terenului cu nr. cadastral XXXX și întăririi hotarelor terenului cu nr. cadastral XXXX. Totodată, a solicitat eliberarea copiilor Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.6/48-3 din 3 octombrie 2014, a planurilor geometrice întocmite la 7 noiembrie 2014 pentru terenurile cu nr. cadastrale XXXX și a Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 4/15 din 13 mai 2014, cu materialele ce au stat la baza emiterii lor, în ceea ce privește modificarea hotarelor terenului cu nr. cadastral XXXX și întăririi hotarelor terenului cu nr. cadastral XXXX. Faptul respectării tuturor condițiilor legale pentru adresarea în instanța de contencios administrativ, în termenul legal, de când a aflat despre temeiul încălcării drepturilor sale, de instanțele inferioare a fost constatat, însă necătând la faptul că cererea prealabilă a fost respinsă ca tardivă, totuși instanțele inferioare au reținut pentru examinare problema în fond, fără a aprecia dacă respingerea cererii prealabile ca tardivă a fost legitimă, cu expunerea în privința acestuia fapt, conform art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, ca decizie de soluționare a cererii prealabile.

28. Totodată constată că, în urma emiterii de Consiliul mun. Chișinău a Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.6/48-3 din 3 octombrie 2014 și a

Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.4/15 din 13 mai 2014, privind modificarea hotarelor terenului cu nr. cadastral XXXX și întăririi hotarelor terenului cu nr. cadastral XXXX, prin eludarea procedurii legale de formare a bunurilor imobile prin combinare, cu atragerea tuturor persoanelor interesate în stabilirea hotarelor dintre terenuri, prin reconfirmarea situației ilegale de modificare a hotarelor terenurilor prin acte cadastrale fără temeii de drept, intimatul Nicolae Ciornîi a obținut posibilitatea de edificare a construcției sale cu încălcarea distanței de hotar. Aceasta a condus la atentarea inadmisibilă asupra vecinătății - bunului imobil proprietatea lui Valentina Stănescu și împiedicarea ei în exercitarea nestingherită a dreptului de proprietate, precum și de a nu-i fi îngădit dreptul la asigurarea cu lumina solară, scurgerea apelor și distanța minimă de la hotar.

29. Subliniază că, instanța de apel nu a permis intimatului Nicolae Ciornîi să răspundă concret, cel puțin la întrebarea ce distanță este între peretele imobilului său și al recurenteii, și de la peretele imobilului său până la linia de hotar, fiind reținute doar declarațiile sale neprobate, precum că el ar fi construit primul (iarăși apreciere arbitrară a probelor). Situația în care se află reclamanta permite solicitarea înlăturării condițiilor ce au stat la baza încălcării drepturilor sale, cu anularea actelor administrative ilegale în fond și emise cu încălcarea procedurii, precum și de a solicita demolarea construcțiilor învecinate.

30. Aceste argumente indică clar că Stănescu Valentina poate revendica un drept al său, încălcat prin activitatea administrativă, or, dreptul discreționar a fost exercitat de administrația publică locală netransparent, cu încălcarea limitelor legale și a drepturilor recurenteii.

31. Concluzionează că instanțele inferioare au ales să-și întemeieze soluția pe prevederile legale privind competențele administrației publice locale, însă sub nici un aspect nu a examinat acțiunea din prisma întinderii drepturilor lui Valentina Stănescu asupra terenului pe care sânt amplasate construcțiile sale, dreptului de a se opune modificării hotarelor terenului aflat în folosința sa, dreptului de a se opune încălcării clandestine a intereselor sale legitime, prin acte administrative emise fără participarea sa, respectarea normelor legale la formarea bunurilor imobile. Or, toate aceste întrebări au fost ridicate prin cererea de chemare în judecată și apelul declarat, însă s-a evitat să dea răspunsuri clare la ele, prin ce, de facto, s-a încălcat principiul contradictorialității și egalității în procesul civil.

32. De asemeni, consideră că instanțele inferioare nu au soluționat integral fondul cauzei, în special în partea stabilirii situației de fapt, ca obligație de cercetare din oficiu, deoarece legalitatea operațiunilor administrative

efectuate de organul cadastral la modificarea neîntemeiată până în anul 2013 a hotarelor terenurilor nu a fost obiect de cercetare, cum nu a fost obiect de cercetare nici situația de confirmare prin actele administrative contestate a modificării ilegale a hotarelor, ceea ce conduce la încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 CEDO.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

33. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

34. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

35. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

36. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, ”recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

37. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 27 mai 2024 recurentului a fost notificată decizia motivată a instanței de apel, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f. d. 161).

38. Cererea de recurs a fost depusă la data de 8 aprilie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

39. Din analiza prevederilor legale citate supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

40. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

41. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

42. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu relevă temeuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurată.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de avocatul Valentin Fediuc în interesele lui Valentina Stănescu, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor

argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretenției interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenții argumentate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

46. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

47. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.h) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de avocatul Valentin Fediuc în interesele lui Valentina Stănescu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc